

De jaren vloten heen en het hoi en de jongelingen, die men dacht dat daarin waren omgekomen, werden vergeten. De altaren der afgoden waren omvergeworpen, het wonderbeeld van de groote Diana der Ephesiërs was verdronken door het kruis, en het Christendom was de godsdienst van het Romeinsche rijk geworden.

Eindelijk, het was onder de regeering van Theodosius II omstreeks het jaar 446, wenschte zekere Adolius, een inwoner van Ephese, bezitter van den berg waarin het hoi was gelegen, een stal voor zijn vee te maken. Zijn slaven verwijderden de steenen om die bij het bouwen te gebruiken, en ontdekten het hoi, waarin de jongelingen lagen te slapen. Ontsteld vluchtten men. Toen het zonlicht in het hoi stroomde ontwaakten de jongelingen, niet anders denkende dan dat zij een enkelen nacht hadden geslapen en nog in levensgevaar waren. Na met elkander te hebben beraadslaagd, besloten zij, dat een van hen, Malchus genaamd, onopgemerkt naar de stad zou gaan, om te trachten voedsel te verkrijgen.

Malchus naderde de stad met de grootste voorzichtigheid, doch langs den hoofdweg gaande was hij verwonderd een groot kruis boven de poort te zien. In de stad komende was hij nog meer verbaasd, want alle dingen waren hem vreemd en den naam van Christus openlijk hoorende gebruiken, wreef hij de oogen uit, denkende dat hij droomde. Hij ging een bakkerswinkel binnen, vroeg om eenig brood, en bood daarbij een muntstuk met den beelden van keizer Decius in betaling aan. De bakker staarde verwonderd op de vreemde kleederen van den koper en verwonderde zich nog meer over de ouderwetsche manier van spreken, doch toen hij het oude muntstuk zag, verachtte hij hem den vinder van een verborgen schat te zijn. Zijn vragen echter vermeederden de verlegenheid van den ontwaakte slaaper; de bakker, in zijn meening versterkt, gaf de zaak aan de overheid aan, en Malchus werd voor den rechter gevoerd.

Terwijl hij door de straten werd geleid, zag hij onder de menigte te vergeefs naar een hem bekend gelaat. Allen waren hem vreemd. Voor den rechter gekomen, verhaalde hij zijn geschiedenis; hoe hij en zijn metgezellen aan hun vervolgers ontsnap waren (zoo hij meende den vorigen dag) en hoe zij zich in het hoi verborgen hadden en in slaap waren gevallen. Zijn vreemd verhaal leidde tot een nauwkeurig onderzoek en tot verwondering van ieder bleek het, dat de zeven jeugdige Christenen, een schuilplaats gevonden hebbende in het hoi voor hun heidensche vervolgers, daar bijna zoo jaar hadden geslapen. Tot staving der waarheid dezer geschiedenis, bood Malchus den rechter aan hem naar de plek te brengen en deze begaf zich met hem daarheen, gevolgd door een overgroote menigte volks, en vond de zeven gezellen, juist zoals hem was verhaald.

De bisschop van Ephese, de gouverneur, de voornaamste inwoners der stad en zelfs keizer Theodosius bezochten de wonderlijke bewoners van het hoi. Hun gelaat was nog bloeiend en glinsterend van een heilig licht, en den keizer vermanend te gelooven in de Opstanding, en in de goedheid van God, die hen zoo lang had bewaard, hogen zij het hoofd en stierven.

Deze wonderlijke legende wordt verhaald in de geschriften van zekeren Jakobus, bisschop van Batnae in Syrie, welke zijn boeken begon saam te stellen in het jaar 474, minder dan 30 jaar nadat de gebeurtenis, zooals vermeld werd, had plaats gevonden, en hij schrijft daarbij het uit vertrouwde bronnen te hebben geput. Als het waar is dat wonderbaarlijke geschiedenissen gemeenlijk ontstaan door een enkele zaak, die op zichzelf niet zoo opmerkelijk is, zoo kan het zeer wel zijn, dat dit verhaal verlicht is naar een gebeurtenis, die gedurende de heidensche vervolgingen voortviel. Misschien waren eenige Christelijke jongelingen uit Ephese werkelijk in een hoi gevlucht en gelukte het hun zich schuil te houden tot de vervolging voorbij was en werd het wonderlijke er in later bijgevoegd toen er menschen kwamen, die de opstanding loochenden. Hoe het ook zij, de legende werd zoo bekend en zoo ver verspreid, dat zij bij alle Christelijke kerken, zoowel bij de Grieksche, de Latijnsche als Russische kerk wordt gevonden endoordrong tot in Abyssinië en de meest verwijderde landen van het noorden. Mohamed nam het verhaal op in den Koran en in het 78ste hoofdstuk, getiteld: »Het Hoi», haalt hij als voorbeeld de »gezellen van het hoi» aan, tot een bewijs van de betrouwbaarheid der opstanding. Temidden der bouwvallen van Ephese wordt een grot in een der zijden van een berg nog steeds vertoond als »het hoi van de zeven slapers.»

HOOGSCHULIER.

## Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Hoogachtbare redacteur!

Vergun mij in *De Heraut* de mededeeling te mogen plaatsen, dat de *Stellingen over den diakenalen dienst*, in het nummer van 20 Mei 18, afgedrukt, niet door mij, maar door Dr. L. H. Wagenaar van Heeg in de diakenale vergadering te Leeuwarden verdedigd zijn.

Mag ik dan tegelijk ook de aandacht der broederen vestigen op het uitnemend referaat, dat spr. tot toelichting dier stellingen vordroeg, en dat dezer dagen bij den uitgever Hoekstra te Balk het licht zag?

Met de meeste hoogachting,

Uw dw. dienaar  
J. C. SIKKEL.

Hijlaard, 22 Mei 1888.

Hoogachtbare redacteur!

Als men mij onder de tegenstanders der vereniging wil tellen, dan begaat men een groote fout.

Met mijn geheele hart begeer ik ze, en ik geloof dat het wederzijds dure roeping is, niet om na te speuren wat ons zou kunnen blijven verdeelen, maar om biddend te peinszen hoe men ineen kan smelten. Ware Gereformeerden behooren bij elkander.

De geschillen heb ik bijzaken genoemd, waarover men verschillend denken kan en ook wel zal, maar zij raken noch het Woord Gods, noch de confessie, noch de kerkorde.

Met hetgeen in 1839 plaats had gegrepen, kon ik mij nimmer vereenigen; met Ds. Ledeboer sprak ik er meer dan eens over, maar ik had ook niet den moed en de vrijheid om geïsoleerd te gaan staan; over ander geweten durfde ik niet heerschen.

De vraag was bij mij maar: Kan ik God dienen naar zijn onfeilbaar Woord en onze heerlijke confessie? Gelukkig, dat kon ik, en

daarom kan ik dienen en in vereeniging leven met allen, die in dat Woord den regel van hun geloof en leven en in de confessie de uitdrukking van het geloof hun hart vinden.

Is men doordrongen, dat de Koning zijner duurgekochte kerk de vereniging wil, dan zeg ik met Garfield: »Waar een wil is, daar is ook een weg.»

Ontsluitte daarvoor de Heilige Geest onze oogen!

Met ware hoogachting,

Uw u in Christus liefst. broeder,

P. WAGEMAKER.

Hilversum, 23 Mei 1888.

Aan de redactie van *De Heraut*.

Den Weleerwaarden Hooggeleerden Heer, den Heer Prof. Dr. A. KUYPER.

Hooggeleerde en gelijde broeder!

Mag ik u even melden, dat ik — na lezing van uw tweeden leader in *De Heraut*, No. 543, 2de pag., kolom 4 — geloof, dat wij thans zijn, waar we als Christelijke Gereformeerden zijn wilden?

Inzonderheid na de lezing van dit gedeelte: »En wat aangaat de schier eenige bedenking van den tegenstander, die metterdaad weeg, de vraag n.l.: Met wie vereenigen wij ons? — ook deze bedenking is voetstoots en in minder dan een ommetwintig minuten weg te nemen.

Immers, de kerken, die in doleantie kwamen, houden registers of lidmatenboeken, die zij duplicaat-lidmatenboeken noemen, en feitelijk kan er geen andere vereeniging tot stand komen, dan met hen, die de facto op deze duplicaat-lidmatenboeken staan. Alzoo een bekende groothed.»

U zult terstond begripen, wat ik hiermee bedoel.

Mag ik het in uw blad even anderen zeggen? Welnu dan, na bovenstaande verklaring kan, dunkt mij, geen enkele Christelijke Gereformeerde bezwaar hebben opzichthens de vraag: »Met wie moeten wij ons vereenigen?» Ook dit is nu zoo klaar als de dag. Ik twijfel er dan ook geen oogenblik aan, of de broeders Beuker, Littooy e. a. zullen met dit antwoord van *De Heraut* volkomen voldaan en er u van harte dankbaar voor zijn.

Slechts rest, om tot de zoo noodzakelijke vereeniging te komen, nu nog van de zijde der Christelijke Gereformeerde kerken, dat deze het reglement van '69 plaatselijk maken.

Welnu, de synode van Aasen — houd u daar verzekerd — van, zal op die klip de vereeniging niet laten stranden, dit waarborgt ons haar Gereformeerde karakter.

Nog deze vraag: Zou het niet noodig zijn, dat wij wederzijds van nu af al wat naar harspelen ook maar enigszins zweemt, voor altoos den kop indrukken en daarentegen de plaatselijke kerken elkander uitnoodigen nu en dan saam te komen tot een u des gebeds? Elkan- der te zien en te spreken, de conferentie van 10 April bewijst het, vermag onder den zegen des Heeren zooveel. Niet het minst als men saamkomt tot het gemeenschappelijk gebed en tot het gebed des geloofs.

En hiermede, waarde broeder, heb ik het genoegen mij te mogen noemen,

Uw oud-discipel en broeder in Christus,

W. J. DE HAAS.

Hattum, 18 Mei 1888.

Mijnheer de redacteur!

Vergun mij voor het onderstaande een plaats in uw veelgelezen blad.

Daar in dezen tijd vele provinciale vergaderingen plaats hebben ter bespreking van het diacoonat, zou ik gaarne den broeders op het hart willen drukken, spoedig middelen te be- ramen, om een commissie te benoemen tot oprichting eener stichting voor gevallen vrouwen en zulken die gevaar loopen te vallen, ontelagen gevangenen, verwaarloosden, en allen die onder de rubriek behooren der stichtingen van de uitnemende arbeiders des Heeren Ds. Heldring en Ds. Pierson.

Daar dagelijks blijkt dat de ontucht op ontzettende wijze voortteet als de kanker, en de slachtoffers in onze groote steden bij duizenden gevonden worden, is het noodig en naar eisch van Gods Woord, in »heggen en struiken» te gaan, om verlorenen te zoeken en weggedrevenen weder te brengen. Doch, helaas, bij alles wat door de gemeente van Christus verwaarloosd is, behooren niet het minst zij, waarvan hierboven sprake is.

Kome er dan spoedig een comité bijeen tot oprichting van bovengenoemde stichting door de gezamenlijke kerken der Ned. Geref. gemeenten (doleerende) in Nederland.

Bestaat zulk een stichting, dan is deze gemakkelijk te onderhouden door subsidie der diacoonen voor elke verpleegde.

Deze bijdrage kan berekend worden op f. 100 per jaar, met entreegeld van f. 10 tot f. 25 ineen; dit blijkt in de stichtingen van Ds. Pierson de prijs te zijn, welke bij een voldoende aantal personen berekend wordt.

Mogen vele broeders de handen ineen slaan, onder biddend opzien tot den Heere God.

En Hij, die rijk is in barmhartigheid, zal, zoo we in het geloof de hand aan den ploeg slaan, het ons zekerlijk doen gelukken.

U dankende, mijnheer de redacteur, voor de opname dezer regelen, noem ik mij

Uw dw. dienaar,

S.

Gereformeerde Gezindheid.

Doleerende Kerken.

ZESTAL: 's-Gravenhage, Fernhout te Zwartsluis, Van Goor te Bunschoten, Ozinga te Aarlanderveen, Sikkil te Hiljaard, Veloo te Rotterdam en Wessels te Zierikzee.

TWEEDE: Gonda, J. Ozinga te Aarlanderveen en G. van Goor te Bunschoten.

BEROEVEN: Terneuzen, als oeffenaar K. Werner van Middelburg. — Meppel, J. C. Sikkil te Hiljaard.

BEDEAET: Vlissingen en Koudekerke, J. C. Sikkil te Hiljaard.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEVEN: Hoofddorp e. a. J. Schoof te Haarlem.

BEDEAET: Uithuizen, F. Moet te Siddeghen. — Pella (Noord-Amerika), Holl. Presb. kerk, J. van der Linden te 's-Hertogenbosch.

Synodale Genootschapskerk.

ZESTAL: Weesp, J. van Bolhuis te Delfshaven, S. Dijkstra te Hilversum, H. Feijkes te Hoogeveen, J. F. L. A. de Jager te Hjelmsloot, J. C. de Mol Mon- court te Vriezenveen en N. Warmolts N.m. te Sexbierum.

DRISTAL: Heemskerk, A. Carlier te Deurne, E. J. v. d. Roemer te Schellinkhout en J. H. Tjil te Zeijden. — Garwede en Oostum, Leemhuis te Nieuw-Stadskanaal, Siemens te Den Aafel en Wijsink te Niekerk. — Rotterdam, J. C. Montyng G.C.m. te

Schiedam, P. J. Muller te Nijmegen en C. B. Oort- huys te Katwijk aan zee.

TWEEDE: Helkop e. a. H. Janzen te Heemse en C. H. Callenbach te Maarsseveld.

TORREBOGEN VAN BEROEP: Woerden, J. Klomp te 's-Gravenland. — Haften, J. W. Beerskamp te Mete- ren. — Linschoten (d. Utrecht), P. Snoep, cand. te Goes.

BEROEVEN: Geertruidenberg, J. A. Schults te Krom- menie. — Welsum, P. P. Couvert te Rotterdam. — Wouterswoude, H. C. Lambers te Loozenburg e. a. — Hijkersmide e. a. P. J. van Melle te Minnertsma.

Haarlem, J. W. Kootenbeht te Schaarsbergen. — Ag- tekerke (bij Domburg) B. van Hjelstein, cand. te Utrecht. — Kleverskerke, C. A. W. Nonhebel, cand. te Apeldoorn. — Foudgum, W. J. Jurema, cand. te Utrecht. — Silvolde, C. van Dis te Geldermalsen. — Musselkanaal, M. Thoden van Velzen te Jena. — Doe- tichem, J. J. Sanders te Lichtenvoorde. — Ter Aa (bij Nieuwerhuis), D. Hjemstra, cand. te Franeker.

Schone en Vlaak, J. Ph. F. van de Plassche, cand. te Utrecht. — Aard, J. J. Ruis van Dauteren te Nieuw-Vennip. — Overschie, S. Dijkstra te Hilver- sum. — Bathmen, F. H. Gerns te Akkerveen. — Elspeet (Veluwe), W. H. Kalkman te Monster. — Varik (bij Tiel), P. Snoep, cand. te Goes. — Hendrik- Ido-ambacht, J. W. F. Gobius de Sart te Nieuw- en St. Jonsland. — Burum en Munnikwil (d. Dokkum), G. B. Brunning te Workum (d. Sneek). — Bosmeer e. a., G. P. Hapsels, cand. te Nijmegen.

AANGEROEPEN: Amsterdam, C. F. Gronemeyer te Apeldoorn.

BEDEAET: Doniagt en IJdenhuizen, L. Otken te Spijkenburg. — Werkendam, A. A. Adriani te Borswoorde. — Hollandscheveld, H. Feijkes te Hoogeveen. — Renkum en De Rilt, W. de Lange te Brochem e. a. — Zullen, P. Deutman te Amsterdam. — Wouterswoude, P. C. Lambers te Loozenburg (d. Franeker). — Nijehase en Haskerdijke, R. Jaarsma te Balk. — Montrijk en Polanen, P. H. Vermeze te St-Pancras. — Dantum- woude, J. van der Weide te Aalsum e. a. (d. Dokkum). — Diemen, N. Warmolts te Sexbierum.

Kunne, J. van den Kieboom te Buren. — Mora, D. Blankstein te Eernewoude. — Oostergo, A. de Haan te Vleuten. — Willemsdord, Joh. van den Kieboom te Buren.

## Advertentiën

Maandag 28 Mei 1888 hopen onze ge- liefde ouders:

D. L. TROMP

A. A. ZANDSTRA

HUNSE

25-jarige echtvereeniging

TE GEENENKRE.

Woudend, 26 Mei 1888. (180)

GETROUWD:

J. HOLSTEIN,

Weduwnaar van G. JAGER

EN

G. MUNNEK,

die tevens, ook namens wederzijdsche betrek- kingen, hunnen hartelijken dank betuigen voor de zeer vele blijken van belangstelling, vóór en bij de voltrekking van hun huwelijks ont- vangen.

Harlingen, 23 Mei 1888. (185)

Bevallen van een welgeschapen DOCHTER

A. J. PRINS-BOTMA.

Wons, 17 Mei 1888. (181)

Heden overleed tot onze diepe droef- heid onze geliefde moeder en behuwd- moeder, mejuffrouw

MARIETTE WILHELMINA

BUIJTENDIJK,

weduwe van EDOERTUS JAKOBUS VAN SCHAIK, in den ouderdom van ruim 65 jaren.

E. J. VAN SCHAIK,

H. M. VAN SCHAIK—

BAGELAAR.

Utrecht, 22 Mei 1888.

Boothstraat, 605.

Voor de vele bewijzen van deelneming ons betoond, zoowel binnen als buiten de stad, bij het overlijden van onzen innig geliefden echtgenoot, vader en behuwdvader, den heer

ARIE VERHEIJ, betuigen wij onzen harte- lijken dank.

Wed. A. VERHEIJ—VERHEIJ.

Wed. A. J. BOODE—VERHEIJ.

C. C. VOS.

G. A. J. VOS—VERHEIJ.

Rotterdam, 24 Mei 1888. (186)

EEN GEHUWD PERSOON

van middelbaren leeftijd zonder kinderen (Ge- reformeerde beginselen) zoekt een betrekking onverschillig van welken aard. Daar hij sinds jaren in het vak van manufacturen en garen werkzaam is, zou hij niet ongeschikt zijn als reiziger of koopman etc.

De beste informatie kunnen worden verstrekt. Adres VEENHOFFS, Advertentiebureau Groningen. (183)

De afdeeling LOCHEN

van het Nederlandsch Werkliedenverbond »Pa- trimonium» wenscht een BIBLIOTHEEK van Christelijke boeken op te richten.

Allen, die daartoe wenschen mede te werken, worden vriendelijk verzocht boeken of bijdragen te zenden aan den heer YPEIJ te Lochem, voorzitter van voormelde afdeeling.

De voorzitter van de afdeeling Lochem van het Nederlandsch Werklieden- verbond »Patrimonium».

R. VAN DER BORCH VAN VERWOLDE.

Ontvang- en Betaalkas.

(Doelenstraat 22)

Rentevergoeding voor gelden à deposito:

met één dag opzeggbaar . . . . . 1/2 pct.

met tien dagen . . . . . 1/4 pct.

met één maand . . . . . 2 1/4 pct.

op langeren termijn tegen hooger rente.

Bewaring van waarden per 3 of 6 per 6 maanden.

Administratie van effecten of prolongation.

Reglementen gratis verkrijgbaar.

Amsterdam, 25 Mei 1888. (182)

Uitgave van J. A. WORMSER te Amsterdam:

PONTIUS PILATUS

(EENE STUDIE),

van Dr. J. WOLTJER.

Prijs f. 0.50.

## Vrije Universiteit.

Het 8ste jaarverslag van de »Vereeniging voor hooger onderwijs op gereformeerden grondslag» wordt voor de pers gereed gemaakt, en kan, naar wij hopen, eerstdaags aan vrienden en begunstigers der Vrije Universiteit verzonden worden. Een ieder onzer moge er winst mee doen voor zijn hart, in verootmoediging en dank, dat het den Heere behaagt ons volk en onze kerk in deze stichting te willen zegenen, en te leiden in de beproefde paden van ge- rechtigheid en godzaligheid. Zal er over ons huis en onze scholen nog weer een glans op- gaan, dan moet de vreeze des Heeren dien dageraad doen rijzen; en ons hart met moed en vertrouwen vervuld worden, dat de Heere bezig is zijn licht uit de duisternis voort te brengen; en dat Hij ons nog doen wil, niet naar onze zonden, maar naar den overvloedigen rijkdom zijner barmhartigheid.

Daartoe moge veler gebed voor den troon des lichts worden opgedragen. En veler bijstand

DE HARTOG.

## De Provinciale Diakonale Conferentie

voor Noord-Holland zal D. V. plaats hebben op 31 Mei e. k. te Amsterdam, in de SCHOT- SCHE KERK, ingang Halensmaasteg, van 's morgens 9 1/2—4 uur en 's avonds van 6—10 uur.

Toegang hebben alle Predikanten en Kerkeraadsleden der Nederduitse Gereformeerde Kerken en verder allen, die hunne instemming betuigen met de drie Formulieren van Eenigheid.

Des namiddags zal men aan eene GEMEENSCHAPPELIJKE MAALTIJD kunnen deel- nemen à f. 1.— de persoon.

## DAGEN VAN GOEDE BOODSCHAP.

DOOR

Dr. A. KUYPER.

HIJ VAN VERSCHENEN:

I. IN DEN KERSTNACHT. II. DE PAASCHMORGEN.

III. OP DEN PINKSTERDAG.

In den loop dezer jaars zal het licht zien:

IV. OUD- en NIEUWJAAR.

Prijs van de geheele serie in vier fraaie stempelbanden f. 5.60; in vier deelen

ingenaaid f. 3.60.

Elk deel op zichzelf is compleet en verkrijgbaar, gebonden à f. 1.70 en ingenaaid à f. 1.20.

De teekening op de serie à f. 3.60 is bij alle boekhandelaren opengesteld.

De uitgever

Amsterdam.

J. A. WORMSER.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

## Werken van Dr. A. KUYPER.

Uit het Woord: Tweede Serie. Deel I. *Dat de genade particulier is*. Deel II. *De leer der verbonden*. Deel III. *De practijk der Godsaligheid*. Prijs per deel in stempelband f. 3.90; ingenaaid f. 3.40.

Honig uit den Rotssteen. Deel II. Prijs in stempelband f. 3.40; ingenaaid f. 2.90.

De Drie Formulieren van Eenigheid, voor kerkelijk gebruik uitgegeven, door Dr. A. KUYPER, Vijfde vijftiende. Benevens het *Kort begrip der Christelijke religie*. Uitgegeven door de predikanten C. A. REMIER en H. VAN SCHIEVEN. Prijs in carton met linnen rug f. 0.40; 25 Ex. f. 9.50; 50 Ex. f. 18.

Ons Program. Tweede druk. Prijs in stempelband f. 4.50; ingenaaid f. 3.60. Nog enkele Ex. eerste druk voorhanden à f. 20.

Tractaat van de Reformatie der Kerken, aan de zonen der Reformatie hier te lande op Luthers vierde eeuwfeest aangeboden. Prijs f. 2.50.

Tweeërlei Vaderland. Ter inleiding van de Zevende Jaarvergadering der Vrije Universiteit. Prijs f. 0.50.

Sion door recht verlost. Tijdsrede. Prijs f. 0.50.

De Twaalf Patriarchen. Prijs in stempelband f. 1; ingenaaid f. 0.75.

De Vleeschwording des Woords. Prijs in stempelband f. 2.40; ingenaaid f. 1.90.

## Dienstneming voor Oost-Indië.

Nederlanders ontvangen bij het aangaan van eene militaire dienstverbintenis van ZES jaar een tandgeld van

## Drie Honderd Gulden.

Aanbrengpremie TIEN GULDEN.

MILICIENS in werkelijken dienst of met groot ver- lof kunnen voor den tijd van TWEE jaar gedetacheerd worden naar OOST-INDIË; premie

## Twee Honderd Gulden,

Aanbrengpremie TIEN GULDEN,

bijaldien de Milicien met groot verlof afwezig was van zijn korps.

Het Departement van Koloniën en alle Burgemees- ters geven GRATIS inlichtingen.

## UIT DE DIEPTE.

Leerredenen van Predikanten der Nederd. Geref. Kerken

(DOLEERENDE).

TWEEDE JAARGANG (1 Juli 1887—30 Juni 1888).

Prijs per jaargang f. 3.90 (slechts f. 0.07 1/2 per nummer).

Dwa jaargang bevat leerredenen van de heeren:

&lt;